

Gunnar Ekelöf

IDENTITETER

Ekon
från Barnbyn i Helvete

1.

Xymfoni
för muninlägg
näsklämmor
fyllda kindpåsar
apelsintänder
bomull i näsan
formalin på tungan
dumhet
och konstiperade trumpeter
bakblåsta av en
M-sko-H-t-re.

2.

Om bulle fille bom
min barndom
Om Jompa Larsson
och Epa Karlsson
Om Fimpa och Thumpa

GUNNAR EKELOF

föråldrade bumpningar
med sump i bollen:
Spark opp och spark ner
Sociolog!
Spark opp
och spark ner
eller jag sätter den i ändan på dig
Förut var jag i frikadern
nu i hemmagänget
Spark opp och spark ner
Nå, gapa, sociolog!
Blunda och gapa
Skratta
Jag sätter den bakom öronet på dig
Jag tillhörde hemmagänget, dj. sociolog
nu i frikadern
Spark opp och blunda
Spark ner, skratta, vifta med öronen
Vi vet att du kan
Vifta på bara —

3.

Oniriska sagor för barn och blommor
näckrosbåtars delirium
i månens falska kölvatten
Sagor för fåglar och fabeldjur
som somnat på grenar, som sover på ett ben i öknar
eller sittande gränsle på egen rygg —

Onanistiska drömmar för gubbar och gummor
urslem under näckrosbladens skivor
när man vänder dem i öppen dag
Sagor för rävrumpor och snuskhumrar
som sitter juckande i trappor, i gathörn
ridande gränsle på sin egen — — —¹

¹ Kvast.

4.

Om jag vore av fan, Dr.
 skulle jag åka ner och göra en isländsk
 rättvisa av det
 Om jag vore av min familj
 skulle jag göra samma av de löss som kryper
 på oss
 De flesta av vetenskapsmännen i skallen
 Politikerna i ögon näsa mun
 Poeter och präster under hjärtat och
 mellan benen:
 Alla dessa borde vara under fötterna
 och fötterna med svarta tånaglar skor

5.

(Nådig proposition)

"Vi önska bli huvud.
 Att ha för mycket hals
 medför
 har medfört
 kräkningar i näringslivet.
 Vi önska icke ge efter
 och skulle därför gärna vidta välvisa
 åtgärder
 om vi vore säkra att de inte droge med sig
 annat värre.
 Men frallandel — "

Dröm

Jag tillhör ett prästseminarium. Pulpeter och flitigt böjda huvuden. I fonden vid en kateder av en smula billig gotisk utformning sitter Pater Romualdo. Till höger om honom står ett vitrinskåp med seminariets dyr-gripär: några inkunabler, pergamentrullar och andra dokument, en benbit, religiöst bric-à-brac, en liten glasflaska innehållande någon vätska, några fula, billiga smycken eller amuletter samt prov på de vördade fädernas skönskrift, götiska initialer, munkskrift, uppklistrade på pappbitar och uppställda som man ställer familjefotografier. Jag undrade sedan hur jag över huvud taget vågade tro att jag osedd skulle kunna smyga mig fram och "låna" ett av dessa skriftprov, f. ö. obegripligt för mig, som själv satt och övade from uppsatsskrivning men utan varje pretention på skönskrift.

Då Pater Romualdo återkom — eller hade han hela tiden suttit där och sett vad jag gjort? — liknade han något den nuvarande påven men betydligt robustare, samma guldbågade glasögon men en skarp och inkvisitorisk blick bakom. Vit klädnad hade han visserligen inte för den vita färgen är ju förbehållen den Helige Fadren, men den tycktes mig vit. Troligtvis var den solkig eller gulvit. I alla fall bar han bred gördel och en liten svart kalott. Han spänner ögonen i mig. Och jag försöker låtsas om ingenting och gömma hans berömda skriftprov under handflatan, vilket går dåligt eftersom handen inte räcker till, samtidigt som jag försöker verka upptagen av mitt pensum.

Då schasar genom salen i sina långa kjolar en nunna och säger, vilket jag kan höra, eftersom jag (som vanartig?) sitter längst fram: "Padre, det är två huvuden att döpa." Han gjorde en undvikande och halvt förtvylad gest. Nunnan lämnade fram ett brev från dessa olycksaliga föräldrar, innehållande ett intyg (dagtecknat i någon av Sienatraktens mest bortglömda små medeltidsstäder, men hur jag fått reda på det kan jag inte säga) där de i bevekande ordalag anhöll om ett nöddop.

Barnet hade fötts med två huvuden. Dessa huvuden hängde ihop men hade var för sig skilda drag, t.o.m. olika näsor. Kroppen var en, fast man kunde ju inte veta hur organen låg, benen däremot fyra, dock så att de två mittersta hängde ihop med huden. Dessa kunde man genom ett operativt ingrepp eventuellt skilja. Med huvudena var det däremot omöjligt. Detta var det egentliga innehållet i intyget, som var undertecknat av en "Jur. Dr." såvitt jag kunde höra. (Möjligtvis hade föräldrarna i sin ångest vänt sig till en jurist för att få veta vad de lagenligt skulle företa sig med detta barn.)

Pater Romualdo svor till och blev, som jag kunde begripa, mycket störd. Han svor åtminstone så mycket som man kan svära i ett prästseminarium. Han sade "Diavolo!" och utbrast spontant, dels att han skulle tala med Pater Serafino och försöka lura honom att fara till den olycksdrabbade familjen, dels att han inte kunde begripa att bullan av 1702 fortfarande kunde få gälla, den nämligen som stadgar att en präst är skyldig att döpa

missfoster med upp till fyra huvuden. Jag minns att jag försökte föreställa mig denna scen: en präst döpanne ett fyrhövdat monstrum, där — och detta är viktigt! — varje huvud måste ha olika namn. Jag tänkte mig också föräldrarnas förtvivlan över att behöva hitta på fyra namn till dessa huvuden.

Emellertid råkade jag ju själv ur klämman därför att jag, medan Pater Romualdo gick ut för att ge uppdraget åt Pater Serafino, fick ett tillfälle att lägga tillbaka det besvärande välskriftsprovet, av vilket fortfarande ett hörn stack fram och skvallrade mellan lillfingret och ringfingret.

Fagerö-Lunken

En merdon Mödsimmarnattsdröm

Text: Göran Fulneke. *Musik:* Egen klöfruna.

Personer:

Fröken Gunnela Gherbert.
Gref Hannrek Bögentreu.
A. Löngren-Gherbert, en kuf.
N. N. Gherbert, ung röflekare.
N. Rune Getfalk, en böge.
En kongalen fru Gherbert.
Unge Kanelröf.
Kenneth Farrel, negurbög.
Grethel R., en naken bögefru.
En elegant bögefru (NK).
En ung fakilör (*fa quelle heure?*)

I teatern på scenen

spedeskålet inom spedeskålet som i Halmstet:

Kuf, en lögnare.
Benge Runfalk, en göt.
Lena, en gökfru.
Galne Tegnér (Buh, fröken!).
Enkan Uglefrø.
Féén Röklunga.
Getabögen, FN-lurken,
Ök, Ben, Gnet, Gnu, alfer.

Handling: Ren ökenfluga. *Tid:* Nu (NB efter galen gök).

Vårt behov av landsflykt

Vid mitten av mitt livs kamin
befann jag mig uppfylld av sur ved
i vilken elden tycktes ha gått fel.
Så svårt att säga hur förtryckt
och vattentung och vresig veden var
att jag såg ut i käften som en skräckslagen pensée.
Men för att tala om annat och hur det sedan gick

så har jag gjort upp en och annan räkning både förr och senare, men det viktigaste tycker jag mig ha funnit nu och här — nu när jag åter står i begrepp att flytta vidare till annan ort. Och det är en väg till landet som icke är, eller min motsvarighet till detta begrepp.

Saken är denna. Jag kan inte acceptera världen och människorna som de är, inte ständigt leva i fruktan, övilja, hat, avsky mot det som sker, inte leva negativt. Men jag kan acceptera livet. Alltså måste jag skapa mig en väg och ett sätt att leva som icke är.

Mildhet, ödmjukhet?

Jag kan inte leva i ett ständigt tillstånd skiftande från löje till hänskratt åt en åskådning som menar att levnadsstandarden har anden i släptåg, att anden, kulturen kommer av sig själv bara materialismen får sitt.

Endast genom att se så långt förbi den som möjligt finns möjlighet att också genomskåda den. Och icke bli vald. Men välja.

Vid mitten av mitt livs etc.

Samtal med sig själv

— Vad tror du? Att du duger? Aldrig.
— Hur skall jag då leva?
— Du skall inte leva.
— Men hur skall jag vara då?
— Du skall inte vara.
— Jag förstår ingenting.
— Varför frågar du mig då? Vi skall alla dö.
— Än sen! Vad hjälper det mig?
— Nej, ingenting särskilt.
— Tycker du att jag skall ge fan i det här?
— Ja, det tycker jag.
— Jaså...!
— Men bli inte arg för det, Det är bara som
man säger.
— Ja, jag vet inte jag, men det är svårt.
— Ja, det är svårt.

Fiskaren på strand

Fiskaren på strand:
 I vänstra handen håller han revens bukter
 och i den högra sänket med krokarna.
 Han slungar och halar in
 och bläckfisken högt på en sten
 med armarna rullade tillreds,
 han omfamnar det som ett rovdjur rovet som rör sig.
 Nu ligger han tungt på strand
 sen tio minuter, tjugo minuter, trettio.
 Han krälar med åtta armar
 om varandra, om varandra
 som om den vred några ohyggliga händer.
 Det stora ögat blickar tungt, fjärrseende,
 kanske ibland med en listig glimt.
 Det lilla röret på huvudets sida kippar oavslåligen,
 det slangliknande röret med vilket den andas.
 De åtta armarna krälar och krälar,
 Allt slem den äger räcker inte
 att blöta stenarna, de slipade kiselstenarna.
 Den rör sig och kippar och krälar,
 ett ormnystan i vända
 över vilket det underbara ögat skådar tungt
 och kanske ibland med en bakslug glimt —

O människa, du som redan pustar i backarna,
 som måste stanna och ta igen dig i världens
 trappor till och från,

som vrider dig om nätterna
 i astma och andnöd:

Det var du!

O du som vrider dig i varje sjukdom
 eller som av svaghet inte vrider dig
 men vars inre vrider sig:

Det var du!

Det tunga skådandet, den baksluga glimten,
 det onda ryktet, reputationen för grymhet,
 djursymbolen, hatet mot basiliken:

Det var du!

Och inte heller det slem du äger skall en gång räcka
 att blöta stenarna på strand!

Slut

Ni tror att *vi* är litterära. Vi är så fan heller. Det är de sämsta bland *er* som är det!

Och detta kan vi, *djävlar*, tydligt se från vår utpost i helvetet.

Det finns sådana bland *er* som är förb. litterära och snubblar på kanten, brinner opp i fallet och kommer ner till oss som renbrända skelett, skört men rent tonande. Det finns såna som inte kommer ner alls men brinner opp på vägen. Det finns såna som faller klumpvis och på ett klumpigt sätt, de blir stackars fördömda som Sjöbergs Tonerna eller Prins Gustaf som vi har här i gjutna statyer av bly.

Men så har vi de flygande théfaten. I helvetet förnekar vi dem. Men vi vet att de finns.